

Dobrovolná Boží láska

Texty na tento týden

Ex 33,15–22; Oz 14,2–5; Zj 4,11; J 17,24; Mt 22,1–14; J 10,17,18

Základní verš

„Jejich odvrácení uzdravím, rád si je zamiluji, neboť můj hněv se od nich odvrátil.“ (Oz 14,5)

Přestože Petr třikrát zapřel Ježíše, přesně jak to Kristus předpověděl (Mt 26,34), příběh tím neskončil. Po vzkříšení se Ježíš zeptal Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Řekl mu: „Pas mé beránky!“ Zeptal se ho podruhé: „Šimone, synu Janův, miluješ mne?“ Odpověděl: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Řekl mu: „Buď pastýřem mých ovcí!“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, máš mne rád?“ Petr se zarmoutil nad tím, že se ho potřetí zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce!“ (J 21,15–17). Tak jako Petr třikrát zapřel Ježíše, Ježíš prostřednictvím zásadní otázky: „Miluješ mě?“ – třikrát uzdravil Petrovo selhání.

Jakkoli se naše životní okolnosti mohou lišit od Petrových, princip je v mnoha ohledech stejný. Otázka, kterou Ježíš položil Petrovi, je tou nejdůležitější otázkou, kterou zde a teď klade Bůh každému z nás: *Miluješ mě?*

Na naší odpovědi na tuto otázku závisí vše.

Osnova lekce

V první lekci tohto studia se zaměříme na skutečnost, že Bible představuje Boží lásku k hříšnému světu jako jeho svobodné, dobrovolné rozhodnutí. A stejně jako se Bůh svobodně rozhodl nás milovat (i když nemusel), dává i nám možnost se rozhodnout tuto lásku opětovat (i když nemusíme).

- ▶ Ex 33,15–22: Boží svobodná láska jako základ jeho charakteru (neděle)
- ▶ Iz 14,2–5: Boží dobrovolné rozhodnutí milovat „navzdory“ (pondělí)
- ▶ Zj 4,11; Ž 33,6; J 17,24: Boží rozhodnutí milovat hříšníky (úterý)
- ▶ Mt 22,1–14: My a naše svoboda rozhodnutí (středa)
- ▶ J 10,17,18; Ga 2,20: Naše láska jako odpověď na Boží lásku (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

VÍCE, NEŽ BY SE OČEKÁVALO

¹⁷Hospodin Mojžíšovi odvětil: „Učiním i tuto věc, o které mluvíš, protože jsi u mne našel milost a já tě znám jménem.“ ¹⁸I řekl: „Dovol mi spatřit tvou slávu!“ ¹⁹Hospodin odpověděl: „Všechna má dobrota přejde před tebou a vyslovím před tebou jméno Hospodin. Smiluji se však, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.“ (Ex 33,17–19)

Osobní studium

Bůh se nás nejen ptá: „Miluješ mě?“, ale on sám miluje každého člověka a dělá to dobrovolně. Je tomu tak. Bůh miluje svobodně, dobrovolně tebe, mě a každého jiného člověka – a to víc, než si dovedeme představit. Tuto lásku poznáme podle toho, jak jednal v dějinách svého lidu.

Přečti si text Ex 33,15–22. Uvažuj o kontextu těchto veršů a příběhu, ve kterém se objevují. Co prozrazuje tato pasáž, zejména 19. verš, o Boží vůli a lásce?

Všechno se zdálo ztracené. Krátce po úžasném Hospodinově vysvobození Izraelců z egyptského otroctví se Boží lid vzbouřil a začal uctívat zlaté tele. Když Mojžíš sestoupil z hory a viděl, co lidé udělali, hodil tabulky s Desaterem na zem a rozbil je. Lid ztratil jakékoli právo na smluvní privilegia a požehnání, která mu Bůh ze svého vlastního svobodného rozhodnutí udělil. Hospodin se však i tak dobrovolně rozhodl s Izraelci pokračovat ve smluvním vztahu s žehnat jim – navzdory jejich nehodnosti.

Hospodin říká: „Smiluji se však, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji“ (Ex 33,19). Tato slova jsou často nesprávně chápána tak, že Bůh se *svévolně* rozhoduje být vůči někomu milosrdný a milostivý, zatímco vůči jiným ne. Kontext však nijak nenaznačuje, že by Bůh říkal, že bude *svévolně* k někomu laskavý a soucitný, zatímco k druhému ne. Tak Bůh nejedná, na rozdíl od toho, jak to chápou teologické směry, podle nichž Bůh některé předurčuje, aby byli zatraceni a čelili věčnému odsouzení.

Co tu tedy Hospodin vyjadřuje? Bůh v podstatě prohlašuje, že jako Stvořitel všeho má právo a pravomoc *svobodně* udělovat milost a soucit i těm lidem, kteří si to ani trochu (nebo dokonce vůbec) nezaslouží. A jedná tak i v této konkrétní situaci, kdy se vůči němu lidé vzbouřili a uctívali zlaté tele. Hospodin uděluje Izraelcům, svému lidu, milosrdenství, i když si to nezasloužili.

Toto je jeden z mnoha případů, kdy Bůh projevuje svou lásku a činí to nad rámec všech rozumných očekávání. Je to dobrá zpráva pro každého z nás!

Aplikace

Jakými způsoby ti Bůh zjevuje a projevuje svou lásku, dokonce i nad to, co si sám umíš představit?

NEOPĚTOVANÁ LÁSKA

²Navrať se, Izraeli, k Hospodinu, svému Bohu, neboť jsi upadl pro svoji nepravost. ³Vezměte s sebou tato slova, obraťte se k Hospodinu, řekněte mu: „Promiň nám všechnu nepravost, přijmi nás laskavě, když chceme oběti býčků nahradit svými rty. ⁴Ašúr nás nezachrání, na oře nevsedneme a výrobku svých rukou nebudeme už říkat: „Náš Bože!“ U tebe přece nalézá sirotek slítování.“
⁵Jejich odvrácení uzdravím, rád si je zamiluji, neboť můj hněv se od nich odvrátil. (Oz 14,2–5)

Osobní studium

Výrazný příklad Boží lásky k padlému lidstvu se nachází v příběhu proroka Ozeáše. Bůh prorokovi přikázal: „Jdi, vezmi si nevěstku a ze smilstva měj děti. Země jen smilní a smilní, odvrací se od Hospodina“ (Oz 1,2). Ozeáš a jeho nevěrná manželka měli být živými příklady toho, že Bůh miluje svůj lid i přes nevěnost a duchovní smilství Izraele. Jde tedy o příběh o Boží lásce k lidem, kteří si takovou lásku nezaslouží.

I přes Boží věrnost a lásku se proti němu lidé opakovaně bouřili. Proto Písmo znovu a znovu popisuje Boha jako milujícího partnera, kterému manželka neopětuje jeho lásku. Dokonale a věrně miloval svůj lid. Ti však jím pohrdali a sloužili jiným bohům, hluboce ho zarmucovali a vztah s Hospodinem ničili tak, až se to zdálo nenapravitelné.

Co říkají úvodní verše (Oz 14,2–5) o Boží neochvějné lásce ke svému lidu?

Po opakované vzpouře svého lidu Hospodin prohlašuje: „Jejich odvrácení uzdravím, rád si je zamiluji, neboť můj hněv se od nich odvrátil“ (Oz 14,5). Výraz „rád“ je překladem hebrejského slova *nedava*, které evokuje představu něčeho, co je dobrovolné, co se děje na základě svobodného rozhodnutí. Jedná se o tentýž výraz, který se používá pro dobrovolné oběti a dary v kontextu svatyněové služby (viz např. Ex 35,29; 36,3; Nu 29,39).

U Ozeáše (ale i v ostatních příbězích Písma) Bůh projevuje svému lidu úžasnou oddanost a ohromující soucit. I když Izraelité šli opakovaně za jinými „milenci“ a zdánlivě nenapravitelně porušili smluvní vztah s Bohem, on je ze své svobodné vůle nadále obdarovával velkou láskou. Lidé si nezasloužili Boží lásku. Odmítli ji a přišli o jakýkoli oprávněný nárok na ni. Přesto je Bůh nadále miloval bez jakéhokoli morálního či jakéhokoli jiného nátlaku. Písmo důsledně ukazuje Boží lásku jako svobodnou a dobrovolnou.

Aplikace

Mnozí lidé považují Boha za nezúčastněného a tvrdého vládce a soudce. Jaký vliv má na tvé vnímání Boha obraz, ve kterém je Bůh představen jako opovrhovaný a zarmoucený partner nevěrné manželky? Jak to mění tvůj vztah k Bohu?

DAROVANÁ LÁSKA

Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůli všechno povstalo a jest. (Zj 4,11)

Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem, dechem jeho úst pak všečen jejich zástup. (Ž 33,6)

Otče, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já; ať hledí na mou slávu, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval již před založením světa. (J 17,24)

Osobní studium

Bůh pokračoval v prokazování své lásky Izraeli i přes opakované vzpoury, kterých se národ dopouštěl. Jeho láska byla zcela nezištná a vycházela z Božího svrchovaného rozhodnutí. A nejen to. Bůh svobodně dává svou lásku i nám, přestože jsme také hříšníci. Boží lásku si ničím sami nezasloužíme, a to se nikdy nezmění. Bůh na nás není závislý. Bůh Bible od nás nic nepotřebuje (Sk 17,25). Boží láska k tobě, ke mně a ke všem lidem má svůj původ jedině v jeho vlastní vůli.

Porovnej verše Zj 4,11 a Ž 33,6. Co se z těchto textů dovídáme o Boží svobodě ve vztahu k tomu, co stvořil?

Bůh stvořil tento svět, protože sám chtěl. A proto je Bůh hoden vši slávy, cti a moci. Bůh nepotřeboval svět stvořit pro sebe. Už před založením světa se Bůh těšil z láskyplného vztahu, který existoval v Božství.

Co se z úvodního textu J 17,24 dozvídáme o Boží lásce ještě předtím, než byl stvořen svět?

Bůh nepotřeboval stvořené bytosti jako předmět své lásky. Ale v souladu se svým láskyplným charakterem se Bůh rozhodl svět stvořit a vstoupit do vztahu lásky se svým stvořením.

Bůh nejen svobodně, dobrovolně stvořil tento svět jako dar své štědré lásky, ale i nadále ze své svobodné vůle miluje lidi, dokonce i poté, co padli do hříchu v Edenu, a dokonce i tehdy, když hřešíme my sami.

Po pádu v Edenu neměli Adam a Eva právo dále žít a přijímat Boží lásku. Ale Bůh, který vše udržuje „svým mocným slovem“ (Žd 1,3), ve své velké lásce a milosti a ve svém nesmírném milosrdenství udržuje životy stvořených bytostí a připravil možnost, jak v lásce opět smířit lidstvo se sebou. A toto smíření se týká i nás.

Aplikace

Co nám o Boží lásce a o jeho charakteru říká skutečnost, že navzdory mravní zkaženosti a hříšnosti světa mu nadále dává svou lásku? Jak by nás tato pravda měla přivést k tomu, že jej budeme vděčně milovat i my?

„MNOZÍ JSOU POZVÁNI, ALE MÁLOKDO BUDE VYBRÁN“

¹A Ježíš k nim znovu mluvil v podobenstvích: ²„S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu. ³Poslal služebníky, aby přivedli pozvané na svatbu, ale oni nechtěli jít. [...] ⁸Potom řekl svým služebníkům: „Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni; ⁹jděte tedy na rozcestí, a koho najdete, pozvěte na svatbu.“ ¹⁰Služebníci vyšli na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré; a svatební síň se naplnila stolovníky. [...]

¹⁴„Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán.“ (Mt 22,1–3.8–10.14)

Osobní studium

Bůh nejenže lidi miluje ze své svobodné vůle, ale zve je, aby i oni milovali jeho. To, že nám Bůh dává možnost svobodně se rozhodnout, zda přijmeme nebo odmítneme jeho lásku, je zjevné (mimo jiné) v Kristově podobenství o svatební hostině.

Přečti si text Mt 22,1–14. Jak rozumíš tuto podobenství?

V Kristově podobenství o svatební hostině král organizuje svatbu pro svého syna a posílá sluhy, aby „přivedli pozvané na svatbu, ale oni nechtěli jít“ (Mt 22,3). Král opakovaně posílá své sluhy, aby zavolali pozvané, ale ti ignorovali jeho nabídku, a co bylo ještě horší, někteří z nich sluhy chytily a zabili (Mt 22,4–6).

Později, když se král vypořádával s vrahy svých sluhů, řekl: „Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni; jděte tedy na rozcestí, a koho najdete, pozvěte na svatbu“ (Mt 22,8.9). Potom následuje další epizoda, kdy byl ze svatby vyhozen člověk bez svatebního roucha, protože bez roucha od krále se nikdo nesměl hostiny zúčastnit. A konečně Ježíš uzavírá podobenství záhadným, ale

velmi důležitým vyjádřením: „Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán“ (Mt 22,14).

Jak rozumět těmto slovům? Ti, kdo jsou nakonec „vybráni“, jsou ti, kdo přijali Královo pozvání na svatbu. Slova přeložená v podobenství jako „pozvání“ vycházejí z řeckého slovesa *kaleó* (volat, povolát, pozvat). Takových je podle Ježíše mnoho. Jak se z „pozvaného“ stává „vybraný“ (řecky *eklektos*)? Jediný způsob, jak se z „pozvaného“ může stát „vybraný“, je, zda tento člověk svobodně, dobrovolně přijme doručené pozvání.

Ve skutečnosti Bůh zve (čili povolává) na svatební hostinu všechny (Mt 22,9). Každý z nás však může odmítnout Boží lásku. Svoboda je nezbytnou součástí lásky. Bůh nikdy nikomu nebude svou lásku vnučovat. A ať to zní jakkoli smutně, je pravdou, že vztah lásky s Bohem můžeme opravdu odmítnout.

„Vybrání“ jsou ti, kteří přijímají pozvání. Pro ty, kteří milují Boha, Bůh připravil něco mnohem úžasnějšího, než si vůbec dokážou (a než si dokážeme i my sami) představit. Podstatou toho, o čem jsme mluvili, je láska a svoboda, která je nedílnou součástí lásky.

Aplikace

Co ve tvém životě ukazuje na skutečnost, že jsi pozván na svatbu přijal a že jsi náležitě oblečen?

UKŘIŽOVÁN PRO NÁS

¹⁷Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej opět přijal. ¹⁸Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám sám od sebe. Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět přijmout. Takový příkaz jsem přijal od svého Otce. (J 10,17,18)

Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. (Ga 2,20)

Osobní studium

Bůh zve každého člověka do vztahu lásky s ním. Ale jen ti, kteří toto pozvání svobodně přijmou, se mohou těšit z věčných důsledků jejich rozhodnutí. Jak je vidět v podobnosti o svatební hostině, mnozí z těch, které král pozval, „nechtěli jít“ (Mt 22,3).

Proto krátce před Kristovým ukřižováním zaznívá jeho nárek: „Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste!“ (Mt 23,37). Kristus je chtěl shromáždit, ale oni nechtěli. Řecké sloveso *theló*, ve významu „chtít“ (ale také „toužit“), je použito nejen tam, kde se píše o Kristově touze spasit lidi, ale i tam, kde Bible konstatuje, že oni spasení být nechtějí (stejný výraz se nachází i v Mt 22,3).

Přesto šel Kristus na kříž – za tyto lidi i za nás. Úžasná láska! Zatímco lidský hřích si zaslouží smrt, sám Bůh (v Kristu) zaplatil cenu a vytvořil cestu, jak napravit naruše-

ný vztah mezi nebem a zemí. Mezitím nám prokazuje svou lásku. Tento neustálý projev Boží lásky je motivován jedině jeho svobodným závazkem nás milovat.

Jaké poselství můžeš pochopit z úvodních veršů (J 10,17,18; Ga 2,20)?

Na kříži, při největším projevu Boží lásky, vidíme Krista, který se za nás vydal ze své svobodné vůle. Kristus položil život „sám od sebe“. Nikdo mu život nevezal; on ho daroval svobodně podle plánu vykoupení dohodnutého v nebi před založením světa.

„Plán našeho vykoupení nebyl dodatečným řešením, které Bůh vymyslel až po Adamově pádu. Byl zjevením ‚tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno‘. (Ř 16,25). Odhalením zásad, které jsou od věčnosti podstatou Boží vlády. Bůh i Kristus od počátku věděli, že satan odpadne a svede člověka k hříchu. Existence hříchu nebyla Božím záměrem. Bůh ji však předvídal a připravil plán, jak jí čelit. Miloval svět natolik, že zaslíbil dát svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16).“ (DA 22; TV 10)

Aplikace

Co vypovídá o Kristu skutečnost, že on sám od sebe „dává svůj život“? V čem může toto jeho jednání ovlivnit náš způsob života?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 29. kapitulu „Vstříc ženichovi“ z knihy *Perly moudrosti* (COL 405–421; PM 208–215). „Svět zahaluje temnota nedostatečného poznání Boha. Lidé neznají Boží charakter, nesprávně jej chápou a představují. V této době má být hlášáno Boží poselství, které má osvětující vliv a spásnou moc. Toto poselství má seznámit lidi s Božím charakterem. Do temnoty světa má zazářit světlo Boží slávy, světlo jeho lásky, milosrdenství a pravdy.

Prorok Izajáš vylíčil toto dílo slovy: „Co nejvíc zesil svůj hlas, Jeruzaléme, který neseš radostnou zvěst, zesil jej, neboj se! Řekni judským městům: *Hle, váš Bůh! Panovník Hospodin přichází s mocí, jeho paže se ujme vlády. Hle, svoji mzdu má s sebou, u sebe svůj výdělek*“ (Iz 40,9.10).

Lidé, kteří očekávají Ženicha, mají ostatním říkat: „Hle, váš Bůh!“ Poslední paprsky světla milosti, poslední poselství milosti, které má osvětlit svět – to je zjevení Božího charakteru, Boží lásky. Boží děti mají slávu svého Otce zobrazit svým životem a povahou, mají ukazovat, co pro ně vykonala Boží milost.

Světlo Slunce spravedlnosti – Ježíše Krista – má vyzářovat z praktického života, ze slov a nesobeckých činů.“ (COL 415.416; PM 212)

Otázky k rozhovoru

1. Horší než myslet si, že Bůh není, by byla představa, že nás Bůh nenávidí. V čem by byl náš svět jiný, kdyby to byla pravda?
2. Proč dnešní svět tak málo chápe Boží charakter? Jak byste mohli lidem pomoci, aby jasněji vnímali Boží charakter lásky?
3. Jaké poselství o Božím charakteru bychom dnes měli hlásat? Jak byste vysvětlili toto poselství někomu, kdo ještě nezná realitu Boží lásky? Pokuste se uvést nějaké důkazy, které zjevují realitu Boží lásky a jeho úžasného charakteru.
4. Mluvit o Boží lásce je jedna věc. Zrcadlit a zjevovat tuto lásku v našich životech je něco jiného. Jaké „skutky svatosti“ mohou lidem kolem nás odhalit Boží lásku?